

natuurlijk leren

Professionele leergemeenschap middel om samen te leren

Heb jij in de afgelopen jaren de nascholing Boeiend Onderwijs gevolgd, ken je de tools van Boeiend Onderwijs en pas je deze toe in de klas, zoek je naar een andere manier van professionaliseren en verdiepen van het toepassen vanuit de theorie naar de praktijk in je klas en school? Dan is er vanaf nu de mogelijkheid om samen met collega's een Professionele Leergemeenschap te vormen.

Doel van de Professionele Leergemeenschap (PLG)

Vanuit een gezamenlijk thema ga je een persoonlijke vraag onderzoeken om je onderwijspraktijk te verbeteren.

Werkwijze

Met een groep collega's werk je gedurende een langere periode aan je eigen professionaliteit. Je leert voortdurend in samenhang met de onderwijskundige ontwikkelingen van je eigen school, vanuit een eigen persoonlijke leervraag en met hulp van kritische vrienden.

De stappen die bij een onderzoek gezet worden, vormen de agenda van een PLG.

Samenstelling

Leergemeenschappen zijn divers samengesteld: leerkrachten, experts van buiten de school, maar ook intern begeleiders of directeurs kunnen deel uit maken van de leergemeenschap.

Een leergemeenschap kan ook binnen een school worden opgezet door een aantal gemotiveerde teamleden die rondom een bepaald onderwerp aan de slag willen gaan.

Kenmerken van deelnemers

De deelnemers van professionele leergemeenschap kenmerken zich door een actieve, reflectieve, samenwerkende, leergerichte benadering. Ze zijn gericht op uitdagingen, problemen en onduidelijkheden van onderwijs en leren.

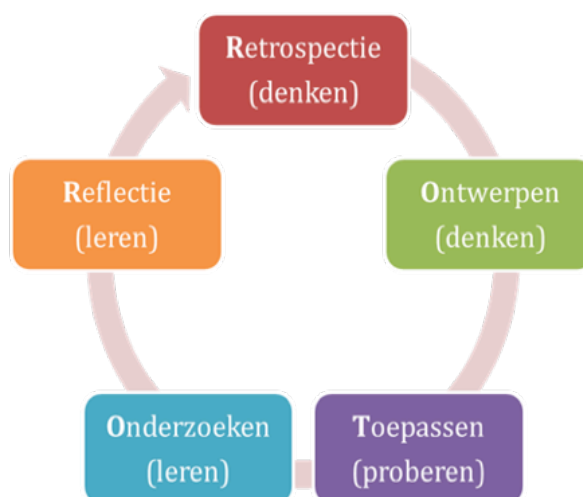
Model

Een professionele leergemeenschap wordt vorm gegeven met behulp van het ROTOR-model.

Dit model biedt verschillende fases die de deelnemers doorlopen om de onderwijspraktijk te verbeteren. Tijdens dit proces zullen kritische vrienden je voortdurend van feedback voorzien.

Het model onderscheidt 5 fasen:

- R**etrospectie
- O**ntwerpen
- T**oepassen
- O**nderzoeken
- R**eflectie

Bron: H. Popeijus

Overzicht van het programm

thema	het programma
Bijeenkomst 1: retrospectie en ontwerpen	<p>Een korte theoretische verkenning van een professionele leergemeenschap is de start van de eerste bijeenkomst. Vanuit een kleine onderzoeksvraag wordt het ROTOR-model geïntroduceerd. Retrospectie: Wat is er aan de hand in mijn klas? Wat is er nodig om het beste voor ieder kind te kunnen realiseren?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat is mijn gewenste situatie? • Welk doel wil ik bereiken? <p>Vragen die helpen in de ontwerpfase:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat wil je aan het eind van het jaar kennen? • Wat wil je aan het eind van het jaar kunnen? <p>De eerste bijeenkomst sluiten we af met een voorlopige onderzoeksvraag.</p>
Tussen bijeenkomst 1 en 2: toepassen	<p>We publiceren de plannen met een nader af te spreken sociaal medium. Collega's stimuleren elkaar in hun ontwikkeling door zich als kritische vrienden op te stellen. De plannen worden onderling voorzien van feedback. De feedback is gericht op de ontwikkeling van de te realiseren doelen.</p> <p>De fase van het toepassen is aangebroken. In deze stap wordt het ontwerpplan in de praktijk uitgevoerd om de gestelde doelen te bereiken. Tijdens deze fase verzamel je gegevens: data. Denk hierbij aan observaties, interviews, video-opname, gesprekken met kinderen, resultaten van een vragenlijst. Maak notities van opvallende zaken (parels en puzzels) die je waarneemt bij de kinderen, bij jezelf, in de school enz.</p>
Bijeenkomst 2: onderzoeken	<p>Goede communicatie is cruciaal binnen een professionele leergemeenschap. Aan de hand van de mindmap 'goede communicatie' staan we stil bij factoren die communicatie goed en professioneel maken.</p> <p>De fase van het onderzoeken staat in deze bijeenkomst centraal. Het doel van deze bijeenkomst is het begrijpen van de data die zijn verzameld. In deze fase kijken we naar wat het plan in de praktijk heeft opgeleverd en wat het voorlopig resultaat is.</p>
Tussen bijeenkomst 2 en 3: onderzoeken	<p>Elke deelnemer gaat aan de slag met de gegevens uit bijeenkomst 2. We verwerken de uitkomsten van het onderzoek en de gegeven feedback. De onderzoeksfase gaat door en we verfijnen daar waar nodig.</p>
Bijeenkomst 3: onderzoeken	<p>Tijdens deze bijeenkomst zoomen we in op mentale modellen en hoe deze invloed hebben op ons handelen. Daarnaast gaan we verder met het delen van gegevens uit onderzoek. Als kritische vrienden bevragen de deelnemers elkaar om te komen tot de te realiseren doelen.</p>

thema	het programma
Tussen bijeenkomst 3 en 4: reflectie	Aanscherpen in de praktijk van de eigen doelen, uitwerken van de ervaringen en opstellen van de resultaten. Nu is ook de fase van reflectie aangebroken. We kijken terug op het proces en het product. Er vindt een terugkoppeling plaats naar de te realiseren doelen. Het benoemen van kwaliteiten van de deelnemers neemt hierin een belangrijke plaats. Tenslotte bekijken we wat dit onderzoek heeft opgeleverd voor de kinderen in de klas, voor de school, voor de deelnemers persoonlijk, in de rol als leerkracht en voor het team.
Bijeenkomst 4: reflectie	De onderzoeken worden gepresenteerd. Het ROTOR-model wordt gelegd op het teamleren binnen de school. In deze bijeenkomst zoomen we in op het onderdeel Sociaal Kapitaal en Beslissingskapitaal zoals Hargreaves en Fullan dit beschrijven in hun boek: 'Professioneel Kapitaal'. In deze bijeenkomst presenteren we de resultaten van het proces en het product. Tenslotte formuleren alle deelnemers hun voornemens voor de toekomst.

Mocht u belangstelling hebben voor deze training dan kunt u contact opnemen met Corrinne Dekker: corrinne.dekker@natuurlijkleren.org

Zij maakt vervolgens een afspraak om samen met u te bekijken welke mogelijkheden in uw organisatie het meest passend zijn.

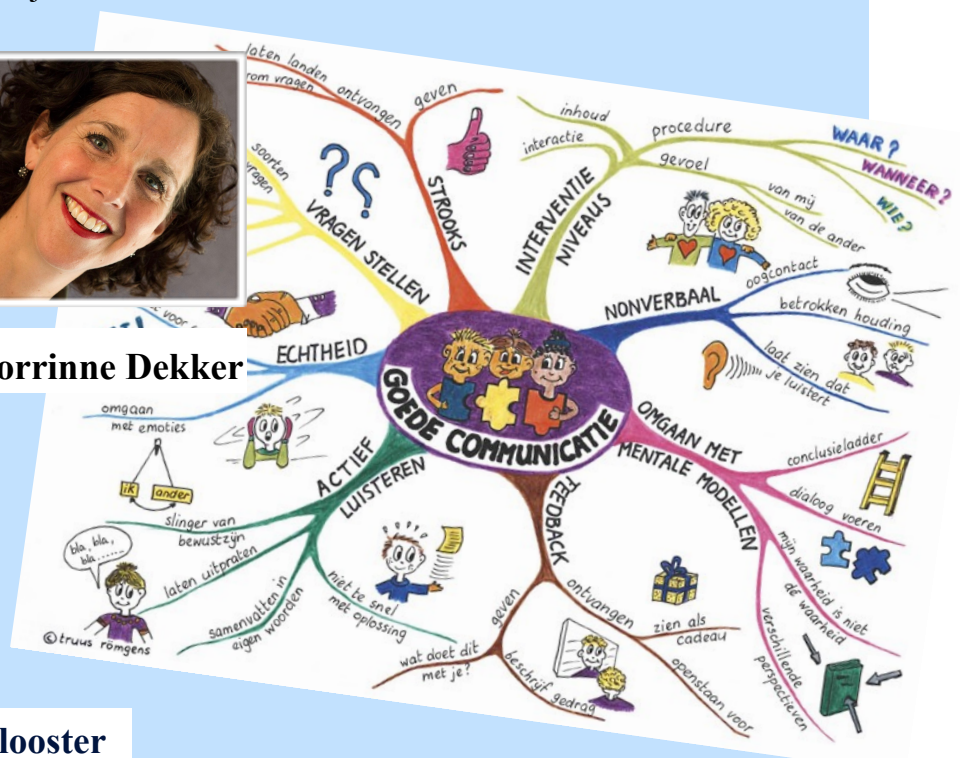
Arsène Francot

Corrinne Dekker

Marjolein van der Klooster

Natuurlijk Leren BV
www.natuurlijkleren.org

